

בס"ד

שאלון בחינה

בנושא:

איסור והיתר

מועד:

אייר תשפ"ד

סמל שאלון:

101.6.24

שימו לב: יש לנהוג על פי ההנחיות לנבחן המופיעות בשאלון הבחינה!

מועד אייר תשפ"ד

בס"ד

בחינה בהלכות איסור והיתר
כ"ו אייר תשפ"ד

הנחיות לנבחן:

1. יש לכתוב בכתב יד ברור וקריא.
2. אין לכתוב את שם הנבחן או כל סימן מזהה אחר בתוך מחברת הבחינה. מבחן שימצא עליו סימן מזהה – המבחן לא ייבדק! ותגיש תלונה לוועדת משמעת.
3. יש לענות על כל שאלה בעמוד חדש!
4. שאלה המחולקת למספר סעיפים, אף תשובתה תהיה מחולקת כך. אין להשיב על כל חלקי השאלה יחדיו.
5. לתשומת לבכם: דפי הטיוטה לא ייבדקו!
6. חלק א' – עיון – 8 שאלות.
יש לציין בכל תשובה את מקורות הדין, דעות הראשונים, ופסיקת ההלכה.
חובה לענות על 7 מתוך 8 שאלות. נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 7 התשובות הראשונות שכתב הנבחן לפי סדר כתיבתו במחברת הבחינה, למעט אם הנבחן סימן עיגול סביב 7 התשובות שמבקש לבדוק.
7. חלק ב' – יישום – 4 שאלות.
יש להתייחס למקרה, לבירור ההלכה והדין כולל ציון דעות הראשונים ופסיקת ההלכה.
חובה לענות על 3 מתוך 4 שאלות, נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 3 תשובות הראשונות שכתב הנבחן לפי סדר כתיבתו במחברת הבחינה, למעט אם הנבחן סימן עיגול סביב 3 התשובות שמבקש לבדוק.

בהצלחה!!!

חלק א' – עיון

יש לענות על 7 שאלות מתוך 8 שאלות
יש לציין בכל תשובה את מקורות הדין, דעות הראשונים, ופסיקת ההלכה.

1. **בשר ששהה ג' ימים בלא מליחה:**
 - א. האם ניתן לבשלו לאחר צלייתו? כתוב את הדעות השונות בזה וטעמם.
 - ב. מהו ההבדל בין דין כבד לדין הנ"ל, וכיצד פוסק השו"ע להלכה?
 - ג. האם ישתנה הדין באם מלחוהו והדיחוהו ואח"כ צלאוהו?
2. **צליית בשר עם שומן:**
 - א. אדם שצלה בשר עם שומן - מתי מותר ליתן כלי תחתיו כדי לקלוט את השמנונית הנוטפת ממנו?
 - ב. כתוב את המקור בגמרא, ואת שיטות הראשונים בזה. וכיצד פוסק השו"ע להלכה.
 - ג. האם ישתנה הדין באם הבשר הגיע לחצי צלייתו?
 - ד. האם מותר לשים כלי תחת צליית הכבד לקלוט את השומן? פרט.
3. **דין המתנה בין בשר לחלב**
 - א. מהו המקור בגמרא לדין המתנה בין בשר לחלב, מהו שיעור הזמן – כתוב את שיטות הראשונים השונות ומקורם.
 - ב. האם מותר לאכול גבינה אחרי:
 1. תבשיל של בשר.
 2. שומן של בשר.
 3. מרק של בשר. פרט.

עמוד 1 מתוך 3

ג. כתב הרמ"א: "מיהו אם אין בשר בתבשיל רק שנתבשל בקדירה של בשר מותר לאכול אחריו גבינה" – מה חידש הרמ"א בזה, הרי זה נ"ט בר נ"ט!

4. דין חתיכה נעשית נבילה

- האם אומרים חנ"נ במקרים הבאים: כתוב את שיטות הראשונים בזה, ופסק ההלכה.
- א. באיסור דרבנן
 - ב. לח בלח
 - ג. חתיכה שנאסרה באיסור משהו (כגון חמץ בפסח)
 - ד. כלי שנאסר מבליעת איסור

5. דין נ"ט בר נ"ט

- האם אומרים נ"ט בר נ"ט במקרים הבאים: כתוב את שיטות הראשונים בזה, ופסק ההלכה.
- א. בצליה ובבישול
 - ב. בדבר חריף
 - ג. בשעת הבישול
 - ד. בהדחת כלי בשר וכלי חלב נקיים במים רותחים
 - ה. עירוי מכלי ראשון של בשר על כלי של חלב

6. דין דבר שיש לו מתירין

- א. מה דינה של ספק ביצה שנולדה ביו"ט ונתערבה באחרות? כתוב את מח' הב"ח והש"ך בזה, ובאר את טעמו של כ"א מהם.
- ב. מה דינה של ספק ביצה שנולדה ביו"ט שני ומדוע?
- ג. דבר שיש לו מתירין שנתערב ברוב ואח"כ פירש אחד מהתערובת, האם אמרינן בכה"ג כל דפריש מרובא פריש?

7. ספק ספיקא

- כתוב בכל אחד מן המקרים דלקמן האם אמרינן ס"ס ומה הטעם לכך.
- א. גבינת עכו"ם (הראויה להתכבד) שנתערבה ברוב היתר, ולקח חתיכה אחת מן התערובת.
 - ב. גבינת עכו"ם שספק הוחלפה בגבינה כשירה- מה דינה. ומה הדין אם ספק הוחלפה ושוב נתערבה ברוב היתר- הסבר את ההבדל לשאלה בסעיף א'.

8. דין טעימת תבשיל במקום איסור

- א. אדם המסופק בתבשיל שברשותו אם התערב בו איסור מסוים, האם מותר לו לטעמו כדי לבדוק אם התערב בו איסור זה?
- ב. האם ניתן להסתמך על נוכרי אומן שנתבקש לטעום את התבשיל כדי לבדוק האם הוא מכיל איסור מסוים?
- ג. האם במקרים מסוימים ניתן לסמוך על טעימת ישראל? פרט.

חלק ב' – יישום

יש לענות על 3 שאלות מתוך 4 שאלות
יש להתייחס למקרה, לבירור ההלכה והדין כולל ציון דעות הראשונים ופסיקת ההלכה.

9. דין קליפה בדיעבד

- א. בשר רותח שנפל לתוך חלב צונן נחלקו הראשונים - מהי מחלוקתם, וכיצד פסקו השו"ע והרמ"א להלכה בזה.
ב. מהי שיטת ה"ט"ז בזה, ומהי שיטת הש"ך, הבא הוכחות לדברי כל אחד מהם.

10. מעשה שהתרחש במטבח

- עקרת בית טיגנה במחבת קציצות של בשר עם שמן בערב שבת, וליד המחבת עמדה קדירה חלבית רותחת עם איטריות, ניתזה טיפת שמן מן המחבת על דופן הקדירה במקום הריקן ויש שישים בקדירה כנגד הטיפה.
א. מה דינם של האטריות שבקדירה?
ב. מה דינה של הקדירה החלבית?
עמוד על צדדי הבעיה וחווה דעתך לפסק ההלכה.

11. אורז שבושל עם בצל

- בסעודה רבת משתתפים הוכן אורז לסעודה חלבית. בחוסר שימת לב לקח הטבח סיר בשרי שאינו בן יומו וטיגן בתחילה בצלים עם שמן, ולאחר מכן שם את האורז ועירבו עם הבצלים. האם ניתן להגיש את האורז למשתתפי הסעודה כאשר חלקם פוסקים כשו"ע וחלקם כרמ"א? פרט את שיטות הראשונים השונות, וכיצד תפסוק להלכה?

12. הצטרפות חתיכות לביטול איסור

- אפו בתנור כמות גדולה של עוגיות קטנות על טס מתכת משוחה בשמן. לאחר האפיה הוציאו את הטס וגילו להפתעתם שנשארה על הטס הפרשת חלה בזוית הטס שהונחה שם קודם כדי לשורפה ולא ידוע באיזה עוגיות נגעה.
האם ניתן לצרף את כל העוגיות לביטול החלה? הבא את שיטות הראשונים בזה ופסק השו"ע והרמ"א.
